

Mondókák előadása bábbal

Nyúlhívogató: Asztalra rögzítjük a fű-díszletet. Az óvónő elmondja a gyerekeknek, hogy ebben a fűben elbújt egy nyúl, figyeljenek, mert megpróbáljuk a nyulat előhívni.

Óvónő:

„Fű, fű, fű, szép zöld fű,
Gyere ki, te, Nagyfülű!
Nyuszi fülét hegyezi,
Nagy bajuszát pederi.
Répát eszik, ropp, ropp, ropp,
Nagyot ugrik, hopp, hopp, hopp!”

A mondóka elhangzása után az óvónő lassan felemeli a bábót, olyan magasra, hogy a nyúl füle a fűből ki-látsszon, majd hirtelen visszarántja. A jelenetet kétszer megismétli. Ezután a gyerekekkel közösen próbáljuk előhívni a nyulat.

Óvónő:

„Ügy látom, fél a nyuszi, nem jön ki...
Nyuszi, nyuszi, nyulacska,
Ne félj tőlem, nincs puskám.
Van ám nékem egyebem,
Zöld káposztalevelem.”

Ekkor káposztalevelet mutat a nyuszi felé. Két ismétlés után a nyuszi előjön, körülnéz, és megfelelő hatás-szünet után megszólal.

Nyúl: „Azért bújtam el, mert féltem tőletek, de már tudom, hogy itt senki sem bánt.”

Az óvónő kihív egy-egy gyereket megsimogatni a nyulat. A nyuszi játszik a gyerekekkel: *Kerekecske, dombocska, itt szalad a nyulacska. Itt a nyoma, itt a nyoma, itt meg van a csiklandója...*

Nyúl: „Máskor is eljövök játszani, de most megyek, mert én még kisnyúl vagyok.”

Elkészőn:

„Kerekecske, gombocska,
Hova fut a nyulacska?
Ide futott, itt megállt.
Egy karikát itt csinált.
Erre futott, erre be,
A kisbaba kezébe.”

A dalokhoz, versekhez, mesékhez készítsük a gyerekekkel közösen a bábokat és a díszleteket, mindig nagyobb élmény, ha a gyermek által készített báb elevenedik meg.

Felhasznált irodalom:

■ Domány Mária: A bábjáték varázsa. Thurzó Lajos Közművelődési Központ, Zenta, 2001.

■ http://www.bolyai-debrecen.sulinet.hu/Dokumentumok/Alapdokumentumok/Helyintanternv_Muveszet/2003/10Babmozgatas.pdf

■ http://adattar.vmmi.org/fejezetek/120/04_a_bab_es_a_gyermek.pdf

Mesenap a könyv hónapjában

■ Pályázó:

Feszty Árpád Alapiskola és Óvoda, Ógyalla, Mgr. Cabaň Erika

Iskolánkon több különböző iskolai rendezvénnyel színesítettük a márciusi hónapot a könyv szeretetének és az olvasás fontosságának jegyében.

Az egész hónapot átfogó rendezvényünk a „könyvjelzőt a könyvtárért”, melyen a gyerekek, szülők, tanítók által készített könyvjelzőket önkéntes hozzájárulás formájában árultuk. Az így összegyűjtött összegből az iskola könyvtára 26 új könyvvel gazdagodott. A gyerekek nagy élvezettel kölcsönzik és olvassák az új könyveket.

A szülőket is bevonva tartottunk egy „Esti mese” elnevezésű rendezvényt, melyen az iskolánk tanulói – Bašternák Anna, Fekeč Angelika, Elek Kinga, Bašternák Attila, Szádovszky Bence – szavaltak, valamint Peredy Abigél énekkel színesítette a műsort. Ezt követően a szülők felolvastak egy-egy esti mesét a gyerekeknek, melyet nagy élvezettel hallgattak, sőt, volt, aki el is szundikált.

A 6-9. évfolyam tanulói az „Ógyalla csillagai” elnevezésű vetélkedőn mérték össze tudásukat az Egri csillagokból és könyvtárismeretből. A kérdőívet Jakab Erika magyar szakos tanító néni és Cabaň Erika alsó tagozatos és könyvtáros tanító néni állította össze. Ezen a versenyen a 9. osztályosok bizonyultak a legügyesebbnek, de nem sokkal lemaradva követték őket a 7., 8. és 6. osztály tanulói is.

A 3-5. évfolyam tanulói a „Meseládikó” – mesevetélkedő 3. fordulóján vetélkedtek, ezen a fordulón újabb 4 meséből versenyeztek. Ezúttal a legjobbnak a 3. A osztály tanulói bizonyultak, majd őket követték az 5. osztály tanulói és a 4. A osztályosok. Ezek a csapatok képviselték iskolánkat a döntőn, melyen már más iskolák is részt vettek.

A költészet napja

■ Pályázó:

Majthényi Adolf Alapiskola, Udvard
Borka Dávid

„Nem szükséges, hogy én írjak verset, de úgy látszik, szükséges, hogy vers irassék, különben meggörbülne a világ gyémánttengelye.“ – írta József Attila, aki nem tudhatta, hogy születésének napja egykoron a költészet napjává, s egyben a magyar irodalom ünnepévé válik majd. A magyar költészet napját először 1964-ben ünnepelték meg. S azóta ebből az alkalomból minden évben irodalmi előadóestekkel, könyvbemutatókkal, költőtalálkozókkal és -versenyekkel tisztelegnek a magyar líra előtt. A rendezvényeken klasszikus és kortárs költők versei egyaránt szerepelnek. Gyakran diákok vagy éppen ma is élő szerzők tolmácsolják a költeményeket.

Teleki Pál óta tudjuk, hogy „a nevelés elsősorban példa“. Ebből kiindulva próbáltuk mi is megközelíteni a költészet napját. Jó példával. Arra gondoltunk, mi, tanárok, osszuk meg diákjainkkal kedvenc verseinket olyan módon, hogy ezzel az ő érdeklődésüket is kellőképpen felcsigázzuk. Ehhez olyan felületeket kerestünk, amelyekbe a gyerekek akarva-akaratlanul is belebotlanak. Erre a tornaterem felújításakor használt hulladékanyagok – a gumiszőnyeg szállítására használt hatalmas papírhengerek tűntek a legalkalmasabbnak. A hengereket a folyosón állítottuk fel szabálytalanul, majd téglá mintájúra festettük, és ezekre, mintegy hirdetőoszlopokra ragaszthatta ki a kedvenc versét minden iskolai alkalmazott.

A gyerekek szemszögéből így festett a dolog: április 11-e előtt egy héttel – senki sem tudta, miért – feltűntek a folyosón valamilyen nagy, téglamintás oszlopok, majd az egyikén megjelent egy-egy vers. A figyelmesebb gyerekek az órák közti szünetekben el-elolvasták ezeket. Pár nap múlva egyre több és több vers jelent meg az oszlopokon, némelyiket pedig aláírással is ellátták, így a diákok meg tudták fejteni, melyik tanító néninek, tanító bácsinak vagy éppen takarító néninek a kedvenc versével van dolguk.

A verseket néhol költők portréi egészítették ki, így az olvasók egy lé-

péssel közelebb érezhették magukat a költőkhöz. Ady Endre, József Attila, Petőfi Sándor tankönyvekből ismert portréin kívül a nézelődők megtalálhatták Kányádi Sándor, Tóth Krisztina, Varró Dániel, Sík Sándor és sok más költő fotóit is.

Nem kellett sokat várni arra, hogy feltűnjön néhány olyan vers is, melyet már nem tanár, hanem valamelyik diákunk látott el aláírással, és ragasztott fel az oszlopra. Ekkor éreztük úgy, hogy a rendezvény elérte célját.

Külön öröm számukra, hogy a tanulók kiragasztották egykori diáktársuk, Turák Krisztián versét is.

„A vers néma. Adj neki hangot. A vers a könyvben halott. Keltsd életre.

Mi a szaválás? A vers föltámasztása papírsírjából. Ez a kor néma. Hangtalanul olvas, hangtalanul ír.“ (Kosztolányi Dezső)

Magát a költészet napját megzenésített versek éneklésével próbáltuk emlékeztetést tenni, ilyen módon „életre kelteni, hangot adni“ a verseknek. Mivel a tantestületben többünknek van zenei múltja, ez nem volt nehéz feladat. Előbb az alsó, majd a felső tagozat tanulóinak mondtunk el néhány személyes gondolatot a versekkel, költőkkel és a verseket éneklő zenekarokkal kapcsolatban, majd kezdődött a koncert. Felcsendültek a Korzár, a Kicsi Hang és a Vándor együttesek által megzenésített versek, de szóltak Sebő Ferentől és Koncz Zsuzsától ismert költemények is, melyek fülbe-mászó dallamaikkal könnyen lopják be magukat a gyerekek szívébe.

Az egyes dalok közt teret kaptak tehetséges tanulóink is, akik szavala-taikkal tették teljessé az előadást.

Reméljük, hogy idén elindult valami, amit jövőre csak fokozni tudunk. Hiszen mindenképp megéri. Mert jó volt látni az érdeklődő, csillogó szemmel verset olvasó gyermekeket, jó volt látni a lázasan kedvenc versüket kereső tanítókat, és jó volt látni és hallani a verset hallgató és éneklő pedagógusokat és diákokat.

Író-olvasó találkozó N. Tóth Anikóval

■ Pályázó:

Kodály Zoltán Alapiskola, Dunaszerdahely, Zöld Ágnes

Hol volt, hol nem volt, Dunaszerdahely szívében létezik egy iskola, amelyet mindenki csak Kodály Zoltán Alapiskolának nevez. Az alapiskola falai közt a 2014/2015-ös tanévben csodálatos dolgok történtek, hiszen április 14-én N. Tóth Anikó *Az eszemet tudom* című könyvének köszönhetően mesebeli világot varázsolt a 2. A osztályba, amelynek tizenhat gyermek lehetett részese.

Sok író-olvasó találkozó hátránya (és ez nemcsak az iskolai rendezvényekre, hanem általánosságban az író-olvasó találkozókra értendő), hogy a jelenlevők sokszor nem is ismerik a meghívott író vagy költő munkásságát, műveit, amelyek az együtt töltött egy-másfél óra vázát alkotják. Sokkal élvezetesebb egy író-olvasó találkozón úgy jelen lenni, ha ismerjük az adott alkotást, esetleg meg tudjuk osztani saját interpretációinkat a többi jelenlevővel.

A 2. A osztály diákjairól tudni kell, hogy nagyon szeretnek olvasni, és számos könyvet már maguk mögött tudnak, ezért az egyik szülői értekezleten felmerült a szülők és a tanító nénik felől az igény egy író-olvasó találkozó megszervezésére. Ami ezt az iskolai rendezvényt illeti, a találkozást N. Tóth Anikóval komoly felkészülés előzte meg. Mivel olyan gyerekekről van szó, akik falják a könyveket, nagyon örültek, hogy egy újabb világ nyílik meg a szemük előtt. Természetesen minden szülő lehetővé tette, hogy a kisdíjaknak saját könyvük lehessen, amely megkönnyítette a felkészülést. A felkészülés különlegessége az volt, hogy nemcsak egy bizonyos tanítási óra keretén belül, hanem délelőtt és délután, valamint három különböző tanító néni

segítségével interpretálták a gyerekek N. Tóth Anikó könyvét.

Az *eszemet tudom* című alkotásról tudni kell, hogy lazán összefüggő történetek alkotják a könyv vázát, melyeknek segítségével bepillantunk egy átlagos kislány hétköznapjaiba, családi életébe, örömébe és bánatába egyaránt. Miért megfelelő olvasmány ez az alkotás a mai gyermekek számára? Olyan események, „problémák” jelennek meg a könyvben, amelyekkel a mai gyerekek is találkozhatnak (például a mindennapi találkozás anyuval és a hajkefével stb.), ezáltal jobban át tudják magukat adni a könyvnek. A 2. A osztály diákjai megismerték az összes történetet, és nemcsak elolvasták, hanem a tanító néniknek köszönhetően meg is beszéltek az olvasottakat. A gyermekek minden egyes történetről elmondhatták véleményüket, saját tapasztalatukat. A felkészülés különlegessége volt, hogy az iskolában működő rajz szakkör keretén belül a diákok egy-egy, a számukra legkedvesebb történetet papíron elevezték meg.

A tartalmas felkészülés után elkezdett az író-olvasó találkozó napja. A gyermekek, kezükben a könyvet és az alkotásaikat szorongatva, kíváncsian várták az író néni megérkezését. Miután N. Tóth Anikó betoppant az osztályterembe, azonnal megtalálta a közös hangot a gyerekekkel. Az író-olvasó találkozó elején az iskola igazgatója köszöntötte a vendéget, majd a gyerekek egy közös énekes produkcióval lepték meg N. Tóth Anikót, valamint az osztály egyik tehetséges tanulója, Csehy Flóra olvasta fel saját költeményeit, mely megadta az író-olvasó találkozó kellemes hangulatát. A találkozó különlegessége abban is

rejlett, hogy az osztály nem a megszokott formájában volt elrendezve, hanem a gyerekek egy szőnyegen, körben ülve beszélgettek az író néni-vel. A hagyományos („felnöttes”) író-olvasó találkozók jellemzője, hogy az írónak vagy költőnek van egy beszélgetőtársa, aki moderálja az egész beszélgetést. Ebben az esetben N. Tóth Anikó töltötte be mindkét szerepet, valamint a gyermekek is aktív szereplőként vettek részt. Az író nő játékosan és közvetlen hangon beszélgetett a gyerekekkel, hagyta, hogy kifejtsék saját véleményüket. Egy-egy történet értelmezéséhez különböző játékokat és feladatokat jelenített meg. Miután a kisdíjak elmondták véleményeiket, saját tapasztalataikat a történetekről, kérdezhetek N. Tóth Anikótól, aki szívesen válaszolt minden feltett kérdésre. Miután a kérdések elfogytak, és a bő másfél órás találkozó a végéhez közeledett, az író nő minden gyerek könyvén otthagya a kézjegyet.

Miért számít egy író-olvasó találkozó kreatív iskolai rendezvénynek? A mai világban, ahol a gyerekek többsége a számítógép és az internet világában éli napjaik döntő részét, példaértékű lehet egy olyan osztály, ahol a diákok szeretnek olvasni, falják a könyveket. Sokan mondják, hogy az olvasás és a könyvek kimennek a divatból, viszont a felelősség legfőképp a szülők és tanítók vállán van, hiszen az ő dolguk megszerettetni a következő generációval az olvasást, a könyveket, melyeknek köszönhetően nemcsak a számítógép, hanem egy sokkal érdekesebb világ, a könyvek világa is helyet kaphat az életükben, melyet egy író-olvasó találkozó még színesebbé tehet.